

 **Eesti
Kontsert**

**Mustonen
Fest 2023**

26. JAANUAR – 4. VEEBRUAR
TALLINN | TARTU | VILJANDI

Lootus

Sinfonietta Rīga • Eesti Filharmoonia Kammerkoor
Mario Brunello tšello, Itaalia • **Siret Sui** flööt
Iris Oja alt • dirigent **Andres Mustonen**

Festivali kunstiline juht **Andres Mustonen**

admirals

Eesti Kontserdi
peatoetaja

Ole oma finantsmaailma dirigent!

admiralmarkets.com

L 28. JAANUAR 2023 19.00 Estonia kontserdisaal

MustonenFest 2023

Lootus

Mario Brunello tšello, Itaalia

Siret Sui flööt

Iris Oja alt

Eesti Filharmoonia Kammerkoor, koormeister Lodewijk van der Ree

Sinfonietta Rīga, kontsertmeister Marta Spārniņa

Dirigent **Andres Mustonen**

Kontsert toimub koostöös Itaalia Suursaatkonnaga ning on järelkuulataav
Klassikaraadio kodulehel.

William Byrd (~1540–1623)

„Ave verum Corpus“ („Gradualia“ I, 1605)

Valentõn Sõlvestrov (*1937)

„Prayer for Ukraine“ / „Palve Ukraina eest“ tsüklist „Maidan-2014“ (2014)

„Stille Musik“ / „Vaikne muusika“ kammerorkestrile (2002)

- „Walzer des Augenblicks“ / „Valsid silmapilguks“
- „Abendserenade“ / „Õhtuserenaad“
- „Augenblicke der Serenade“ / „Serenaadi silmapilk“

Leonard Bernstein (1918–1990)

„Halil“ flöödile ja kammerorkestrile (1981)

V A H E A E G

Franz Joseph Haydn (1732–1809)

Tšellokontsert nr 1 C-duur Hob. VIIb:1 (~1761–1765)

- *Moderato*
- *Adagio*
- *Finale: Allegro molto*

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Missa h-moll BWV 232 (1748–1749)

- *Gloria in excelsis Deo – Et in terra pax* (koor)
- *Agnus Dei* (aldi aaria)
- *Dona nobis pacem* (koor)

Hilisrenessansi inglise helilooja **William Byrd** oli oma ajastu andekamaid ja respekteeritumaid meistreid, keda nimetati „muusika isaks“ juba tema eluajal. Ta õppis arvatavasti Thomas Tallise juures ning juba 19-aastaselt määrati ta Lincolni katedraali prestiizikale organisti ametikohale. Hiljem sai temast kuninganna Elizabeth I soosik, kellel olid alates 1575. aastast erilised volitused oma muusika trükkimiseks.

Byrdi eluajal valitses Inglismaal turbulentne religioosne kliima, milles protestantlik ja katoliiklik usk uute monarhide võimuletulekuga järgemööda vaheldusid. Arvatavalt anglikaani kodus üles kasvanud heliloojast sai hilisemas elus

innukas katoliiklane ning sakraalmuusikat lõi ta mõlema kiriku tarbeks. 17. sajandi algul üllitas ta mahuka liturgilise muusika kogumiku „Gradualia“ (I köide – 1605, II köide – (1607) mõelduna salajaseks kasutamiseks katoliiklastele ajal, mil neil oli keelatud oma usku avalikult praktiseerida. Autori ühe kuulsaima ja sagedamini esitatava teose „**Ave verum Corpus**“ leiab nimetatud kogumiku esimesest köitest. Loo tekst on pärit 14. sajandist ja seda on omistatud paavst Innocentius VI-le. Teoses vahelduvad homofooniline faktuur ja imitatsioonilised lõigud ning oopus tõuseb esile julge harmooniakasutuse ja ilmeka sõnamaalingu poolest.

Ave verum Corpus natum
de Maria Virgine:
Vere passum, immolatum
in cruce pro homine:
Cuius latus perforatum
unda fluxit et sanguine:
Esto nobis praegustatum
in mortis examine.
O dulcis, O pie, O Jesu,
Fili Mariae.
Miserere mei. Amen.

Ole tervitatud, tõeline Ihu,
mis Maarjast sündinud,
tõeliselt kannatanud,
ristil ohverdatud inimeste eest,
kelle läbitorgatud külg
voolab vett ja verd:
meie toit, et ette maitsta
surmakatsumust.
Sina armas, sina hea, Jeesus,
Maarja poeg.
Halasta meie peale. Aamen.

„Muusika on ennekõike laul, laul, mida maailm endast laulab, see on muusikaline tunnistus elust,“ on öelnud tuntuim ja hinnatuim ukraina nüüdishelilooja **Valentõn Sõlvestrov**. Mullu septembris oma 85 aasta juubelit tähistanud vanameister on Ukraina sõja tõttu olnud sunnitud oma sünnilinnast Kiievis lahkuma ning viibib eksilis Berliinis, kus ta on asunud oma kodumaa muusikalise eestkõneleja rolli.

Alustanud heliloojateed 1960. aastatel avangardistina, kelle teoste esiettekanded kutsusid esile tõelisi skandaale ning viisid ta konflikti nõukogude tollase kultuuripoliitikaga, pöördus Sõlvestrov seitsmekümneandel neoromantismi radadele ning talle muutus esmaoluliseks heakõlaline meloodia. Sõlvestrovit on tituleeritud avangardi romantikuks, ta ise nimetab oma stiili „metamuusikaks“ või ka „metafooriliseks muusikaks“. Tema mahukas looming hõlmab sümfooniaid (10), teoseid kammerorkestrile ja väiksematele kammerkoosseisudele, samuti hulgaliselt vokaalmuusikat.

„**Prayer for Ukraine**“ („**Palve Ukraina eest**“) on loodud 2014. aastal *à cappella* segakoorile. Autor kirjutas selle vastuseks Euromaidani protestidele, mis algasid 2013. aasta novembris ja saavutasid verise haripunkti 2014. aasta veebruaris, kus hukkus ligi sada inimest. Ka helilooja ise käis korduvalt koos kaasmaalastega Kiievis Maidani väljakul, kus ta elas kaasa rahumeelsete meeleavaldajate palvetele ja lauludele. Ühes intervjuus tähendas Sõlvestrov: „Praegune sõda on Maidani jätk, ainult et Maidani revolutsioon toimus ainult Kiievis ja nüüd on kogu Ukrainast saanud Maidan.“ Valides oma riigi eest võitlemiseks muusikalised vahendid, valas Sõlvestrov oma vastupanu koorilauludesse, mis ta koondas ühte suurde tsükklisse nimega „Maidan-2014“. „Palve Ukraina eest“ on selle tsükli 13. osa. Teose tekst ütleb:

*„Issand, kaitse Ukrainat. Anna
meile jõudu, usku ja lootust.
Meie Isa.“*

„Stille Musik“ („Vaikne muusika“) kammerorkestrile on loodud 2002. aastal ning kannab pühendust plaadifirma ECM produtsendile ja Sõlvestrovi muusika propageerijale Manfred Eicherile. Teos koosneb kolmest osast – „Valsid silmapilguks“, „Õhtuserenaad“ ja „Serenaadi silmapilk“ –, mis esindavad autori sõnul vaikuse metafoore. Esimene osa kõlas esiettekandes 18. septembril 2002 ning teine ja kolmas osa 3. oktoobril 2003 Kiievis, esitajateks kammerorkester Kiiev Camerata ja dirigent Valeri Matjušin.

Ameerika muusikaliseks suursaadikuks tituleeritud **Leonard Bernstein** oli mitmekülgne geenius: dirigent, helilooja, pianist ja pedagoog. Luues teoseid nii Broadway kui ka kontserdisaali tarvis, õnnestus tal ehitada sild populaarse ja süvamuusika vahele. Olulise osa helilooja pärandis moodustavad teosed, mis sündisid austusavaldusena tema juudi päritolule, nende seas 1. sümfoonia („Jeremija“), 3. sümfoonia („Kaddish“) ja mitmed koorioopused („Chichester

Psalms“, „Hashkiveinu“, „Yigdal“, „Simchu na“). Ühtekokku on tal vähemalt paarkümmend teost, mis sisaldavad juudi muusikalisi elemente, teemasid ja teoloogiat, peegeldades autori kasvatust, haridust ja identiteeti.

„Halil“ (heebrea k – flööt) kannab pühendust 19-aastasele iisraeli flöödimängijale Yadin Tenenbaumile ja tema kaastlastele, kes tapeti 1973. aasta Araabia-Iisraeli sõjas.

„Halil“ on vormiliselt erinev kõigist mu teistest teostest, kuid sarnaselt põhiosaga mu muusikast käib selles võitlus tonaalsete ja atonaalsete pooluste vahel. Antud juhul mõistan ma selle võitluse all sõdasid ja sõjaähvardusi, ülevoolavat elujanu ning lohutust, mida pakuvad kunst, armastus ja lootus rahu järele. [...] Sellesse on kätketud õiste kujundite pidev konflikt: soovunelmad, õudusunenäod, puhkus, magamatus, öö-hirmud ja uni ise, Surma kaksikvend. Ma ei tundnud kunagi Yadin Tenenbaumi, aga ma tunnen tema vaimu. (Leonard Bernstein)

„Halil“ kõlas esiettekandes 27. mail 1981 Jeruusalemmas, kus flöödisolistina astus üles Jean-Pierre Rampal ja Iisraeli Filharmoniaorkestrit juhatas Leonard Bernstein.

Viini klassikalise koolkonna rajajat **Franz Joseph Haydnit** on tituleeritud õigusega nii „sümfoonia isaks“ kui ka „keelpillikvarteti isaks“. Instrumentaalkontserdi žanr jääb tema loomingu üldpildis tagaplaanile. Enamik neist kuuluvad autori varasemasse loomeaega ja vaid kolm kontserti on kirjutatud pärast 1770. aastat. Ja kuigi Haydn ei pidanud kontserdižanri endale nii omaseks nagu tema kaasaegne Mozart, on tema parimad teosed selles vallas tundlikud sooloinstrumendi võimalustele ja igal moel meisterlikud nagu ka tema sümfooniad.

Tšellole kui soolopillile on Haydn kirjutanud kaks kontserti: C-duur Hob. VIIb:1 ja D-duur Hob. VIIb:2 – mõlemad pärinevad perioodist, mil helilooja tegutses kapellmeistrina Ungari vürsti Nikolaus Esterházy õukonnas (1761–1790). Talle on omistatud

veel kahe tšellokontserdi autorlust, ent kindlad tõendid selle kohta siiski puuduvad.

Tšellokontserti nr 1 C-duur peeti kaks sajandit kadunuks, kuni selle avastas 1961. aastal Praha rahvusmuuseumist arhivaar Oldřich Pulkert. Kuna Haydn katalogiseeris oma loomingut (ilmselt tõestamaks vürst Esterházy oma produktiivsust), märkides üles ka teoste algusteemad, oli võimalik kontserdi autorlus tuvastada. Tšellokontsert C-duur on Haydni loomingus suhteliselt varane teos, olles kaasaegne tema sümfooniatega nr 6–8. Nagu ka nimetatud sümfooniatega, on kontsert loodud silmas pidades Esterházy orkestri võimekat tšellisti Joseph Weigl. Ei ole teada, kas või millal Weigl seda kontserti omal ajal esitas. Pärast teose taasavastamist kõlas see aga 19. mail 1962 Prahas, esitajateks tšellist Miloš Sádlo, Tšehhi Raadio Sümfooniaorkester ja dirigent Charles Mackerras.

„Lakkamatu töö, analüüs, järelemõtlemine, palju kirjutamist, lõputu enese korrigeerimine – see on minu saladus,“ on öelnud **Johann Sebastian Bach**, kes võttis oma loomingus kokku talle eelnenud kolme sajandi muusikatraditsioonid ja arendas täiuslikkuseni barokkmuusika vormid.

Silmapaistvaima osa tema loomingust moodustavad vaimulikud vokaalteosed, mis Bach lõi Leipzigi perioodil (1723–1750) Tooma-kiriku kantori ja linna muusikadirektori ametipostil olles. Tema paarsada säilinud kantaati, oratooriumid, passioonid ja koorimotetid esindavad erakordselt rikka ja mitmekülgse koguna omaaegset luterlike jumalateenistuste ja kirikupühade jaoks loodud tarbemuusikat. Ainus erand on hiigelmõõtmetega **missa h-moll BWV 232**, millele pole võimalik ette kujutada mingit ettekandevõimalust Bachi-aegses Leipzigis – jumalateenistuse muusikaks on see ligi kahetunnine teos liiga ulatuslik. 24 muusikalisest numbrist (aariad, duetid, kooriosad) koosneva suurteose

pani Bach kokku elu lõpu-aastail oma varasematest kompositsioonidest, seega võib missat h-moll vaadelda kui vanameistri elutöö kokkuvõtet, ühtlasi on see aga monumendiks kogu barokiajastu sakraalsele vokaalkunstile. Helilooja ise ei saanudki teost elavas ettekandes kuulda – see jõudis tervikuna publiku ette alles sajand hiljem.

Käesoleval kontserdil kõlavad missast h-moll valitud katkendid: majesteetlik koorinumber „Gloria in excelsis Deo“, kromatismidest tulvil valuline aldi aaria „Agnus Dei“ ja kontrapunktikunsti meistersaavutus, teose lõpukoor „Dona nobis pacem“.

Evelin Kõrvits

GLORIA

CHOR

Gloria in excelsis Deo.
Et in terra pax hominibus bonae
voluntatis.

AGNUS DEI

ARIE (A)

Agnus Dei, qui tollis peccata
mundi:
miserere nobis.

CHOR

Dona nobis pacem.

GLORIA

KOOR

Au olgu Jumalale kõrges
ja rahu maa peal hea tahtega
inimestele.

AGNUS DEI

ALDI AARIA

Jumala Tall, kes Sa maailma
patud ära kannad, halasta meie
peale.

KOOR

Anna meile rahu.

„Intensiivne ja kirglik.“ (The Strad)

Mario Brunello on oma põlvkonna üks mitmekülgsemaid ja enim nõutud artiste: solist, kammermuusik, dirigent ja *violoncello piccolo* pioneer, kelle laiaulatuslik repertuaar hõlmab teoseid vanamuusikast kaasaegseteni. 1986. aastal võitis ta esimese eurooplasena Moskvas Tšaikovski-nimelise konkursi, mis sai lävepakuks tema hiilgavale rahvusvahelisele karjäärile.

Autentse ja kirgliku esitusstiiliga artist on teinud koostööd tippdirigentidega, nagu Antonio

Pappano, Valeri Gergijev, Myung-whun Chung, Juri Temirkanov, Zubin Mehta, Ton Koopman, Manfred Honeck, Riccardo Muti, Seiji Ozawa, Riccardo Chailly ja Claudio Abbado, ning maailma juhtivate kollektiividega: Londoni Sümfooniaorkester ja Filharmoniaorkester, Liverpooli Filharmonikud, Philadelphia orkester, San Francisco Sümfooniad, Tōkyō NHK sümfooniaorkester, Accademia di Santa Cecilia, Prantsuse Raadio Filharmoniaorkester, Monte Carlo Filharmoniaorkester, La Scala Filharmoniaorkester,

Müncheni Filharmoonikud jpt. Kammermuusikuna on Mario Brunello jaganud lava artistidega nagu Gidon Kremer, Martha Argerich, Juri Bašmet, Andrea Lucchesini, Frank Peter Zimmermann, Giuliano Carmignola, Maurizio Pollini ja Borodini Kvartett.

Mario Brunello on erinevate muusikaliste eneseväljendusvormide, aga ka filosoofia, teaduse, teatri ja kirjanduse tuline austaja. Tema kirk leida uusi suhtlusviise ja meelitada kontserdisaalidesse uut publikut on ajendanud teda muuhulgas andma etteasteid koos selliste märkimisväärsete isiksustega nagu džässpianist Uri Caine, laulja-laulukirjutaja Vinicio Capossela, füüsik Carlo Rovelli, kirjanik Alessandro Baricco ja näitleja Marco Paolini.

Käesoleval hooajal esineb Mario Brunello Amsterdami Concertgebouw's, Tōkyō Kioi saalis, Eindhoveni Muziekgebouw's, Berliini Filharmoonias, Utrechti TivoliVredenburgis, Moskva Zarjadje saalis, La Chaux-de-Fonds'i kontserdisaalis, Milano Verdi-saalis, Torino

Mario Brunello
Foto: Giulio Favotto

Gianni Agnelli auditooriumis ja Rooma Parco della Musica auditooriumis.

Viimastel aastatel on Mario Brunello laiendanud oma tegevust nii solisti kui ka dirigendina. Alates 2018. aastast on ta resideeriv artist Eindhovenis Lõuna-Hollandi Filharmoonikute juures, kus tema repertuaari keskmes on Haydn ühes muusikaga klassitsismi- ja nüüdisajast. Viljakas muusikaline

partnerlus seob teda ka Kremerata Baltica, Moskva Solistide, Teatro la Fenice orkestri, Moskva Tšaikovski-orkestri, Tōkyō Kioi Sinfonietta ja Firenze Toscana orkestriga.

Brunello mängib hinnalisel Maggini tšellol, mis on valmis-tatud 17. sajandi alguses. Viimastel aastatel on ta aga üha enam kiindunud *violoncello piccolo*'sse. See pill jagab viiuli häälestust ja tehnikat, kuid omab tavalise tšello mahlakat tooni, mis inspireeris Brunellot uurima sellele ebatavalisele instrumendile loodud barokkviili repertuaari meistriteoseid Bachi, Vivaldi ja Tartini sulest.

Bachi sonaadid ja partiitad oli Mario Brunello esimene väljapaistev salvestis, mille rahvusvaheline ajakirjandus kiiduavaldustega vastu võttis. Need teosed on tal kontserdikavades aastail 2020–2023 kõikjal Euroopas. Rohkelt salvestisi on Mario Brunello teinud plaadifirmale Outhere. Nii kriitikuid kui ka kuulajaid võlus 2020. aasta märtsis ilmunud CD „Sonar in Ottava“ (mille BBC Music Magazine hindas 2020. aasta üheks parimaks

kontserdisalvestiseks) koos kauaaegse sõbra Giuliano Carmignolaga. Ülimalt originaalne kava esitleb Bachi ja Vivaldi topeltkontserte, mida antud juhul mängitakse *violoncello piccolo* ja viiuliga. Outhere on koostööpartner ka tema suurprojektis „Brunello Bachi sari“, milles artist on salvestanud mitmed Bachi teosed esmakordselt *violoncello piccolo*'l. Lisaks eelnimetatule sisaldab Brunello mitmekesine diskograafia teoseid heliloojatelt nagu Beethoven, Brahms, Franck, Schubert, Tšaikovski, Ligeti, Cassado, Šostakovitš, Haydn, Chopin ja Janáček. Esiletõstmist väärivad veel auhindadega pärjatud Bachi tšellosüitide salvestis, Beethoveni kolmikkontsert Claudio Abbado juhatusel (Deutsche Grammophon), Dvořáki tšellokontsert Antonio Pappano dirigeerimisel (EMI) ja haarav kontsertettekanne Šostakovitši 2. tšellokontserdist Valeri Gergijevi juhatusel Pariisi Salle Pleyelis. Tihedast koostööst Kremerata Balticaga on sündinud kaks muljetavaldavat salvestist: Taveneri „The Protected Veil“ ja „Searching for Ludwig“ – austusavaldus Beethovenile.

Mario Brunello on festivalide Arte Sella ja I Suoni delle Dolomiti kunstiline juht. 2020. aasta oktoobris asus ta Gianandrea Nosedaga järel Stresa festivali kunstilise juhi ametisse.

Siret Sui
Foto: Gerhard Funke

Siret Sui on Kuressaarest pärit flötist. Ta alustas õpinguid Kuressaare muusikakoolis Liivi Tamme käe all ja lõpetas 2019. aastal Tallinna Muusikakeskkooli Mihkel Peäske ja Mari-Liis Vihermäe juhendamisel (erialas *cum laude*). Ta on õppinud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias Mihkel Peäske flöödiklassis ning praegu tudeerib Felix Mendelssohni

Bartholdy nimelises Muusika- ja Teatrikõrgkoolis Leipzgis prof Irmela Boßleri juhendamisel. Ta on täiendanud end ka mitmetes meistriklässides, mida on juhendanud Emmanuel Pahud, Renate Greiss-Armin, Kersten McCall, Pirmin Grehl, Michel Moragues jt.

Siret Sui on edukalt osalenud mitmetel konkurssidel, sh Karlis Strahli nimelisel flöödimängijate konkursil Riias, kus ta pälvis 2014. ja 2016. aastal esikoha, rahvusvahelisel konkursil Kaunas Sonorum (2017, III koht) ning vabariiklikul kolme kooli konkursil (2018 – II koht ja 2019 – III koht). Siret Sui saavutas telekonkursil Klassikatähed 2020 III koha.

Tema tähtsamad esinemised on olnud solistina Jeruusalemma kammerorkestri Israel Camerata, Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri, Tallinna Kammerorkestri ja Tallinna Muusikakeskkooli sümfooniaorkestri ees ning plokkflöödisolistina 2019. aasta juubelilaulupeol „Minu arm“. 2018. aastal valiti ta European Spirit of Youth Orchestra koosseisu ning teda kohtab ka Läänemere Filharmoonikute ridades.

Iris Oja
Foto: Mait Jüriado

Iris Oja on ooperisolisti magistri-kraadiga vabakutseline laulja, kes astub tihedalt üles erinevatel lavadel üle maailma nii solisti kui ansamblilauljana. Ta alustas oma kutselise laulja teed Eesti Filharmoonia Kammerkooris, kus töötas kümme aastat nii häälerühma vanema, solisti kui koorilauljana. Sellest alates on ta tööalaselt tihedalt seotud Hilliard Ensemble'i asutaja, toonase EFK peadirigendi Paul Hillieriga: Iris Oja on juba 15 aastat lalunud Hillieri rahvusvahelises vokaalansamblis Theatre of Voices, ta on olnud kaheksa aastat Porto Casa da Musica kammerkoori koormeister ja

laulja ning osalenud ka Taani vokaalansambli Ars Nova ja liri Kammerkoori projektides. Lisaks teeb Iris Oja koostööd mitmete instrumentaalansamblitega (Hortus Musicus, Floridante ja Yxus Eestis, Remix ja Ludovice Ensemble Portugalis, Nyland Ensemble Soomes) ja kooridega (Eesti Rahvusmeeskoor, Helsingi Kammerkoor), teda kuuleb nii suurvormisolistina kui kammermuusika kavades.

Ehkki Iris Oja armastab laulda kõikide ajastute muusikat, on ta ilmselt enim tuntud uue muusika esituste kaudu. Koos ansambliga Resonabilis sai nende tegutsemisajal tellitud kümneid teoseid nii eesti kui ka välismaistelt loojatelt. Ta peab oluliseks arendada heliloojate ja lauljate vahelist koostööd ning kaasaegse vokaalmuusika interpretatsiooni, ta on teinud sel teemal ka mitmeid töötube ja pidanud loenguid mitmel pool üle maailma Argentinast Hongkongini. Iris Oja on õpetanud ansamblilaulu SiBa suvekursustel, EMTA magistrantuuris ning nüüdismuusika suunal EMTAs ja Otsa-nimelises Tallinna Muusikakoolis.

Lauljatori südames on ikka olnud eriline koht eesti muusikal, nii on nad koos pianist Kadri-Ann Sumeraga võtnud ette üles otsida ja salvestada kõik Mart Saare soololaulud. Hobikorras armastab Iris Oja intervjuude vahendusel tutvustada muusikaelu suurkujusid meie muusikaajakirjanduses.

Eesti Filharmoonia Kammerkoor

(EFK) on kujunenud üheks tuntumaks Eesti muusikakollektiiviks maailmas. EFK asutas 1981. aastal Tõnu Kaljuste, kes oli koori kunstiline juht ja peadirigent kaksikümne aastat. Aastail 2001–2007 jätkas tema tööd inglise muusik Paul Hillier, aastail 2008–2013 oli kunstiline juht ja peadirigent Daniel Reuss ning 2014–2021 Kaspars Putniņš. Alates augustist 2021 on koori kunstiline juht ja peadirigent taas Tõnu Kaljuste.

Koori repertuaar ulatub gregooriuse laulust ja barokkmuusikast kuni 21. sajandi teosteni. Eriline koht on selles juba aastaid olnud eesti heliloojate loomingul (Arvo Pärt, Veljo Tormis, Erkki-Sven Tüür, Galina Grigorjeva, Toivo Tulev, Tõnu Kõrvits, Helena Tulve)

ja selle tutvustamisel maailmas. Hooaja jooksul annab koor 60–70 kontserti nii kodu- kui ka välismaal.

EFK on teinud koostööd paljude väljapaistvate dirigentide ja orkestritega, nagu Claudio Abbado, Helmuth Rilling, Eric Ericson, Iván Fischer, Neeme Järvi, Paavo Järvi, Nikolai Aleksejev, Gregory Rose, Andrew Lawrence-King, Olari Elts, Roland Böer, Lars Ulrik Mortensen, Frieder Bernius, Gottfried von der Goltz, Michael Riesman, Louis Langrée, Stephen Layton, Marc Minkowski, Christoph Poppen, Sir Colin Davis, Paul McCreesh, Andrés Orozco-Estrada, Anu Tali, Mirga Gražinytė-Tyla, Peter Phillips, Gustavo Dudamel jt; Norra, Austraalia, Leedu, Praha ja Stuttgardi kammerorkestrid; Londoni Sümfooniaorkester, Mahleri Kammerorkester, Iisraeli Filharmooniaorkester, Berliini Ringhäälingu orkester, Concerto Copenhagen, Württembergi Kammerorkester, Concerto Palatino, Salzburg Camerata, Les Musiciens du Louvre-Grenoble, Stuttgardi Filharmooniaorkester, BBC Walesi orkester, Baseli Kammerorkester, Philip Glass Ensemble, Põhja-Hollandi Sümfooniaorkester, Frankfurdi

Raadio Sümfooniaorkester,
Sarasota orkester, Los Angelese
Filharmoonikud ning ERSO ja
Tallinna Kammerorkester.

Koori on kutsutud esinema
paljudele mainekatele
festivalidele ja kuulsatesse
kontserdipaikadesse kogu
maailmas, nt BBC Proms,
Salzburgi Mozartwoche,
Abu Goshi muusikafestival,
Hongkongi kunstide festival,
Bergeni rahvusvaheline festival,
Salzburgi festival, Mozartwoche,
Edinburghi rahvusvaheline
festival, Musikfest Bremen,

Vale of Glamorgan, Mehhiko
Cervantino festival, Aix-en-
Provence'i festival, Schleswig-
Holsteini muusikafestival,
Viini Kontserdimaja, Sydney
Ooperimaja, Amsterdami
Concertgebouw, Versailles'i
Kuninglik Ooper, Barcelona
Palau Musica, Londoni LSO
St. Luke's, Singapuri Esplanade'i
Kontserdimaja, Londoni
Barbicani Keskus, Brüsseli Flagey
Kontserdimaja, Washingtoni
Kennedy Keskus, New Yorgi
Lincolni Keskus ja Carnegie
Hall, Los Angelese Walt Disney
nimeline kontserdimaja jt.

Eesti Filharmoonia Kammerkoor
Foto: Kaupo Kikkas

Kontserditegevuse kõrval on koori töös olulisel kohal salvestised (plaadifirmadele ECM, Virgin Classics, Carus, Harmonia Mundi, Ondine), mis on võitnud auhindu, sh kaks Grammy-auhinda: 2007. aastal „Arvo Pärt. Da Pacem“ eest dirigent Paul Hillieriga (Harmonia Mundi) ja 2014. aastal „Arvo Pärt. Adam's Lament“ eest Tõnu Kaljustega (ECM). EFK salvestisi on esitatud Grammy-auhinna kandidaadiks kokku 16 korral. 2018. aastal võitis kammerkoori CD „Schnittke – Psalms of Repentance. Pärt – Magnificat & Nunc dimittis“ (BIS), mille salvestas Kaspars Putniņš, Gramophone'i auhinna. Lisaks on plaadid saanud mitmeid teisi auhindu, sh Diapason d'Or, Saksa plaadikriitikute preemia, Taani muusikaauhind, de Choc de l'Année Classica 2014 jne. 2020. aastal valis BBC muusikaajakiri Classical Music Eesti Filharmoonia Kammerkoori kümne parima koori hulka maailmas.

Eesti Filharmoonia Kammerkoor

Sopran

Yena Choi, Karolis Kaljuste, Annika Lõhmus, Kristine Muldma, Hele-Mall Leego, Mariliis Tiiter, Laura Štoma

Alt

Anna Dõtõna, Maarja Helstein, Ave Hännikäinen, Marianne Pärna, Karin Salumäe, Cätly Talvik

Tenor

Danila Frantou, Kaido Janke, Raul Mikson, Lodewijk van der Ree, Miguel Gonçalves Silva, Sander Sokk, Toomas Tohert

Bass

Geir Luht, Kristjan-Jaanek Mölder, Aarne Talvik, Henry Tiisma, Andre Tõnnis, Rainer Vilu, Gert-Heiko Kütaru

Juhatuse liige: Esper Linnamägi
Produtsent: Tiiu Valper
Kommunikatsioonijuht-toimetaja: Anneli Ivaste
Partnerlussuhete juht: Annika Kuuda
Noodikogu juhataja ja peadirigendi assistent: Mai Simson

Sinfonietta Rīga
Foto: Reinis Hofmanis

Sinfonietta Rīga avas 2022/2023 kontserdihooja Berliini Filharmonikute esi-viuldaja Vineta Sareikaga. Liepāja kunstifoorumi lõpetamisel oktoobris toimus harva esitatav ettekanne video-ooperist „An Index of Metals“, mis on itaalia avangardhelilooja Fausto Romitelli viimane suurteos. Riias toimuval populaarsel igaaastasel sügisesel kammermuusikafestivalil jagasid orkestrandid Suurgildi saali lava võluva prantsuse tšellisti Jean-Guihen Queyras'ga. Pühendusena Ukraina vabadusvõitlejatele esitati

novembri alguses Riias ukraina nüüdisheliloojate teoseid Kiievi Kammerorkestri peadirigendi Natalia Ponomartšuki juhatusel. Samal kuul kohtus orkester oma kauaaegse sõbra, Amsterdami Kuningliku Concertgebouw-orkestri esimese oboisti Aleksei Ogrintšukiga tema maailmakuulsas kodusaalis. Detsembris pöörati pilk baroki-ajastule ja tehti esmakordselt koostööd hinnatud ameerika kontratenori Bejun Mehtaga.

Uut aastat alustas Sinfonietta Rīga saksa oboisti Dominik Wollenweberiga, kes pälvis hiljuti maineka auhinna Opus

Klassik. Veebruari algul astub orkester esimest korda üles noore karismaatilise briti dirigendi Robert Ames'i juhatusel; märtsis tervitatakse endi keskel taas edukat itaalia viiuldajat Lorenza Borrani. Põhjamaade üks tunnustatumaid vokaliste – rootsi sopran Lisa Larsson – liitub orkestriga aprillis Suurgildi saalis toimuval kontserdil ning hooaja lõpetuseks esineb orkester särava usbeki pianisti Behzod Abduraimoviga.

Avastamisrõõm ja jätkuv uute silmapiiride poole püüdlemine on omadused, mis kirjeldavad kõige paremini Grammy võitnud riiklikku kammerorkestrit Sinfonietta Rīga. Alates asutamisest 2006. aastal on orkestri kunstiline juht ja peadirigent olnud Normunds Šnē. Sinfonietta Rīga muusikud on meisterlikud, erudeeritud ja loovusest pakkuvad. Nad on barokiajastu ning esimese ja teise Viini koolkonna muusikapärandi usinad õpilased, samuti 20. sajandi muusikavoolude innukad esitlejad, jätkates samal ajal nüüdismuusika maastiku eredaimate ilmutuste otsimist. Orkestri üheks prioriteediks

on kammersümfoonia žanri edendamine ja arendamine läti muusikas, mistõttu tellitakse kaks korda aastas uudisteos läti heliloojatelt.

Sinfonietta Rīga teeb sageli koostööd külalisdirigentidega ning on mänginud temaatiliselt ja stilistiliselt mitmekesiseid kavasid koos Paavo Järvi, Heinz Holligeri, John Storgårdsi, Christoph Poppeni, Olari Eltsi, Juha Kangase ja Tõnu Kaljustega.

Orkestriga esinenud säravate solistide hulgas on klassikalised lauljad Julia Ležneva ja Inga Kalna; pianistid Kristian Bezuidenhout, Nelson Goerner, Behzod Abduraimov ja Jevgeni Sudbin; rahvusvaheliselt tuntud läti organist Iveta Apkalna; viiuldajad Isabelle Faust, Kolja Blacher, Alina Ibragimova, Vineta Sareika, Baiba Skride, Pekka Kuusisto ja Thomas Zehetmair; tsellistid Sol Gabetta ja Jean-Guihen Queyras ning ukraina viiuldaja Maxim Rõsanov. Koostööd on tehtud ka klarnetisti ja helilooja Jörg Widmanni; tromboonisolisti Christian Lindbergi; löökpillimängijate Martin Grubingeri, Evelyn Glennie

ja Peter Erskine; akordionisti Ksenija Sidorova; argentina bandooniumimängija Marcelo Nisinmani ning vanamuusika ekspertide Andrew Lawrence-Kingi ja Enrico Onofriga. Aastate jooksul on orkestril välja kuju-
nenud tihe loominguline sõprus Läti Raadio koori ja selle dirigendi Sigvards Kļavaga, kellega koos on lavale toodud mitmeid märkimisväärsed programme, samuti riikliku kooriga Latvija ja selle dirigendi Māris Sirmaisiga.

Lisaks aktiivsele kontserdielule Lätis ja kahes teises Balti riigis on Sinfonietta Rīga esinenud Hamburgi Elbphilharmonie's ja Laeishalles, Kölni Filharmonias, Müncheni Herkulesaal ja Frankfurdi Alte Operis. Korduvalt on üles astunud Hollandis, lisaks on orkester vallutanud ka Peterburi Filharmonia ja New Yorgi Lincolni keskuse publiku südamed.

Sinfonietta Rīga on oodatud külaline festivalidel Lätis ja välismaal. 2016. ja 2021. aastal avas orkester maestro Paavo Järvi juhatusel Pärnu Muusikafestivali. Orkester on mitu korda külastanud silmapaistvat Läänemere festivali Stockholmis.

2017. aasta veebruaris debüteeris Sinfonietta Rīga koos Läti Raadio kooriga Elbphilharmonie's, esitades festivalil Lux Aeterna Arvo Pärdi loomingut – sama kavaga astuti üles ka 2018. aasta juunis Baierimaal festivalil Kissinger Sommer. Läti Vabariigi väljakuulutamise 100. aastapäeva tähistamiseks osales Sinfonietta Rīga 2018. aasta oktoobris esimest korda festivalil Cafe Budapest ning andis koos akordionist Ksenija Sidorovaga kontserte Malmö, Göteborgi ja Örebro kontserdisaalides.

Alates 2020. aastast on Sinfonietta Rīga algatanud suveõhtute kammermuusika kontsertide sarja, mis leiab aset kaasaegse kunsti keskuses Zuzeum.

Sinfonietta Rīga on saanud oma muusikalise ja kultuurilise panuse eest viiel korral riikliku autasu – Läti Suure Muusikaauhinna, viimati Gérard Grisey teose „Vortex“ esitamise eest Läti Uue Muusika Päevadel 2021. aasta aprillis. ECMi välja antud Arvo Pärdi „Aadama itku“ salvestusel osalemine tõi orkestrile maineka Grammy auhinna. Sinfonietta Rīga on salvestanud arvukalt teisi albumeid, mille on välja andnud

nende head partnerid Wergo, Ondine, Onyx, Edition Records, Challenge Records, Signum Records ja Läti riiklik plaadifirma SKANI.

2020. aastal üllitas orkester kaks stuudioalbumit, ühe koos viuldaja Maxim Rõsanoviga (BIS Records) ja teise, sakraalmuusika plaadi „Credo“ koos ooperilaulja Marina Rebekaga (Primo Classic). Aastatel 2021–2022 osales Sinfonietta Rīga kahel SKANI välja antud albumil – esimene sisaldab teoseid läti nüüdisautoritelt (Platons Buravickis, Ruta Paidere, Andris Dzenītis, Linda Leimane), teine on helilooja Krists Auznieksi topeltalbum „Coiled Horizon“, millel on samanimeline oopus elektrikitarrile ja kammerorkestrile (kaastegev ameerika kitarrist JIJI). Sinfonietta Rīga viimase salvestise, saksa tšellisti Simone Drescheri debüütalbumi „Humanity“, üllitas 2022. aasta oktoobris GWK Records.

Sinfonietta Rīga
Foto: Reinis Hofmanis

Sinfonietta Rīga

I viiul

Marta Spārniņa (orkestri
kontsertmeister)
Antti Petteri Kortelainen
Liene Neija Kalniņa
Madara Gaile
Kristiāna Krūskopa
Sarma Skarbinika-Ozbeka

II viiul

Agnese Kanniņa
Baiba Biezā
Signe Šteimane
Anna Naudžūne
Ivars Brīnums

Viola

Artūrs Gailis
Inese Jēkabsone
Ineta Abakuka
Klīnta Kluce

Tšello

Kārlis Klotiņš
Madara Norbūte
Māra Botmane
Elīza Petrenko

Kontrabass

Jānis Stafeckis
Gustavs Voldemārs Vilsons

Flööt

Egija Sproģe
Ieva Pudāne

Oboe

Māris Kuģis
Renāte Lodziņa

Fagott

Jānis Semjonovs

Metsasarv

Artūrs Šults
Kārlis Rērihs

Trompet

Jens Emil Holm
Edgars Švembergs
Ivar Tillemann

Löökpillid

Ivo Krūskops
Maarja Nuut
Lauri Metsvahi
Karl Johann Lattikas
Brita Reinmann
Vambola Krigul

Orel

Ivo Sillamaa

Korraldusmeeskond:

Anete Toča
Kristaps Baķis
Gints Ozoliņš

Andres Mustonen
Foto: Jaan Krivel

Andres Mustonen on väga isikupärane viiuldaja, dirigent ja ansamblijuht. Kõiges, mis ta teeb, olgu see näiteks Viini klassikute, Mahleri ja Šostakovitši sümfooniade dirigeerimine või ansambli Hortus Musicus juhatamine, peegeldub tema originaalne muusikaline tunnetus ja suhtumine musitseerimisse. Dirigendina on talle meeldinud rännata mööda muusikaajaloo kaugeid radu. Oratooriumid, passioonid ja dramaatilised

sümfoonilised teosed on tema repertuaaris olnud ikka olulisel kohal. Erilise õhinaga esitab ta muusikat tänapäeva heliloojatelt, kellega ta tunneb sügavat loomingulist sugulust (Gubaidulina, Penderecki, Kantšeli, Silvestrov, Knaifel, Tüür, Pärt ja Terterjan).

Mustonen on tegutsenud muusikamaailmas ja tõusnud selle lainete harjale suure kire ja pühendumusega. Ta omandas hariduse Tallinna konservatooriumis, kuid tema tee on olnud kõike muud kui akadeemiline ja tavapärane. Noore muusikaõpilasena vaimustus ta avangardmuusikast, komponeeris ja korraldas muusikalisi happeninge. Eelmise sajandi seitsmekümnendatel aastatel süvenes ta Euroopa kristliku traditsiooni väärtustesse, olles veel üliõpilane, asutas ta varajase muusika ansambli Hortus Musicus.

Andres Mustonen naudib musitseerimist väiksemates, kammerlikemas koosseisudes koos oma paljude muusikutest sõpradega. Viimastel aastatel on ta teinud koostööd enda asutatud ansambliga Art Jazz

Quartet. Viiulisolistina, juhatades juba pool sajandit Hortus Musicust või kohalikke orkestreid annab Andres Mustonen kontserte üle terve maailma: naaberriikides Lätis, Soomes ja Venemaal; kaugel Brasiilias, Mehhikos ja Iisraelis ning igal pool Euroopas.

EESTI KONTSERT

PRODUKTSIOON

Tuuli Metsoja
Gerde Kadi Kuusk

TURUNDUS

Laura Põldma

MEEDIASUHTED

Andri Maimets
Jelena Poverina-Tšernõh

KUJUNDUS

Kleer-Keret Tali
Lilian Bon

KAVA KÜLJENDUS

Eva Nukk

KEELETOIMETUS

Tiina Talts
Madli Vallikivi-Päts

MÜÜK

Merje Mürsepp-Kuntu

ADMINISTRATSIOON

Virve Hallik
Taivi Lippmaa

LAVAMEESKOND

Voldemar Arder

**Eesti
Kontsert**

PÜHENDUMUS

Karis Trass & Sten Lassmann

*Schumann. Laulutsükkel „Naise elu ja armastus” op. 42
Brahms, Ravel, Fauré*

K 8. VEEBRUAR 19.00 Vanemuise kontserdimaja
N 9. VEEBRUAR 19.00 Estonia kontserdisaal

Piletid: Piletilevi | Piletimaailm | Eesti kontserdi kassad

N 26. JAANUAR 21.00

Estonia kontserdisaal

Öökontsert BACH

Mario Brunello *tšello*, Itaalia

N 26. JAANUAR 19.00

Vanemuise kontserdimaja

R 27. JAANUAR 19.00

Arvo Pärdi Keskus

Šostakovitši viieteistkümnes

Mario Brunello *tšello*, Itaalia (kaastegev Pärdi keskuses),

Triinu Piirsalu *viul*, Simon Svoboda *tšello*,

Rasmus Andreas Raide *klaver*,

Tanel-Eiko Novikov, Heigo Rosin,

Elias Linus Gustavsson *löökpillid*

L 28. JAANUAR 19.00

Estonia kontserdisaal

Lootus

Sinfonietta Riga, Eesti Filharmoonia Kammerkoor,

Mario Brunello *tšello*, Itaalia, Siret Sui *flööt*, Iris Oja *alt*,

dirigent Andres Mustonen

P 29. JAANUAR 17.00

Estonia kontserdisaal

Chorus mysticus

Collegium Musicale, *dirigent* Kristel Marand

Tütarlastekoor Ellerhein, *dirigent* Ingrid Kõrvits,

Eesti Rahvusmeeskoor, *dirigent* Mikk Üleoja,

Estonia Seltsi Kammerkoor, *dirigent* Ksenija Grabova,

EMTA koor, *koormeister* Hyonah Song

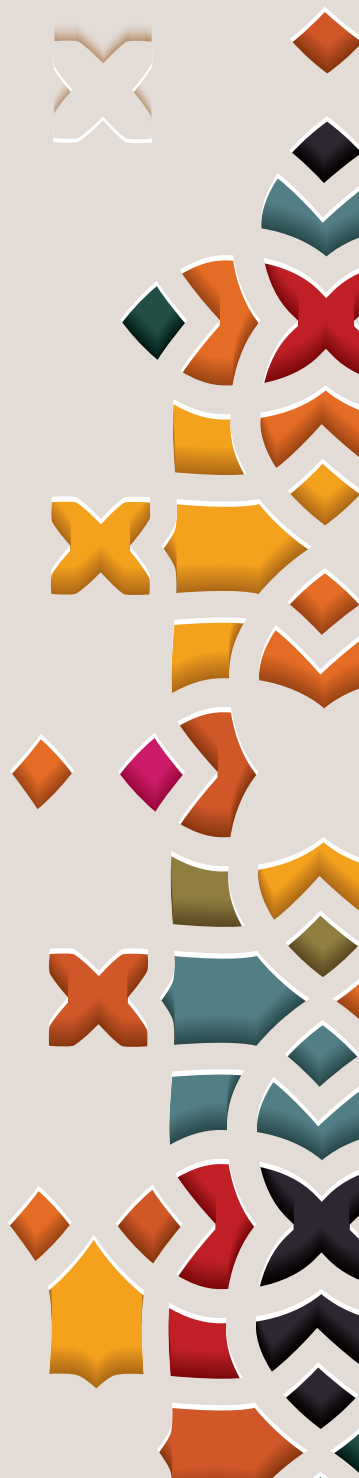
E 30. JAANUAR 19.00

Philly Joe's

Teemad ja improvisatsioonid

Anat Fort *klaver*, Jaak Sooäär *kitarr*,

Taavo Remmel *kontrabass*, Tanel Ruben *löökpillid*

Mustonen Fest 2023

26. JAANUAR – 4. VEEBRUAR

TALLINN | TARTU | VIILJANDI

T 31. JAANUAR 19.00

Viimsi Artium

Džässklaveri kontsert

Anat Fort *klaver*,

Art Jazz Quartet: Andres Mustonen *viul*,

Jaak Sooäär *kitarr*, Taavo Rimmel *kontrabass*,

Tanel Ruben *löökpillid*

K 1. VEEBRUAR 19.00

Tallinna Filharmoonia Mustpeade maja

Küünlavalguskontsert

Ansambel Floridante: Maria Valdmaa, Yena Choi *sopranid*,

Kristo Kõo *theorb*, Villu Vihermäe *viola da gamba*,

Saale Fischer *klavessiin*

N 2. VEEBRUAR 19.00

Tallinna Filharmoonia Mustpeade maja

Saksa suurmeistrid

Maria Valdmaa *sopran*, Alma Mayer *ajaloolised puhkpillid*,

Helsingi barokkorkestri solistid:

Minna Kangas *viul*, Aira Maria Lehtpuu *viul*,

Riitta-Liisa Ristiluoma *viola*,

Hortus Musicus, *kunstiline juht* Andres Mustonen

R 3. VEEBRUAR 19.00

Tallinna Jaani kirik

L 4. VEEBRUAR 19.00

Viljandi Pärimusmuusika Ait

Orientaal

Nissim Lugasi *laul*, Niri Sadeh *naiflööd*,

Hortus Musicus, *kunstiline juht* Andres Mustonen

Embassy of Italy
Tallinn

EESTI
FILHARMOONIA
KAMMERKOOR

HOOAJA
PEATOETAJA

admirals

LIVIKO
— anno 1898 —

AUTOPARTNER

OLEREX

Jazz
pesulad

SORAINEN

 SELVER
Hea mõte

myfitness
world class gym & studios

/eestikontsert

/eesti_kontsert

eestikontsert.ee